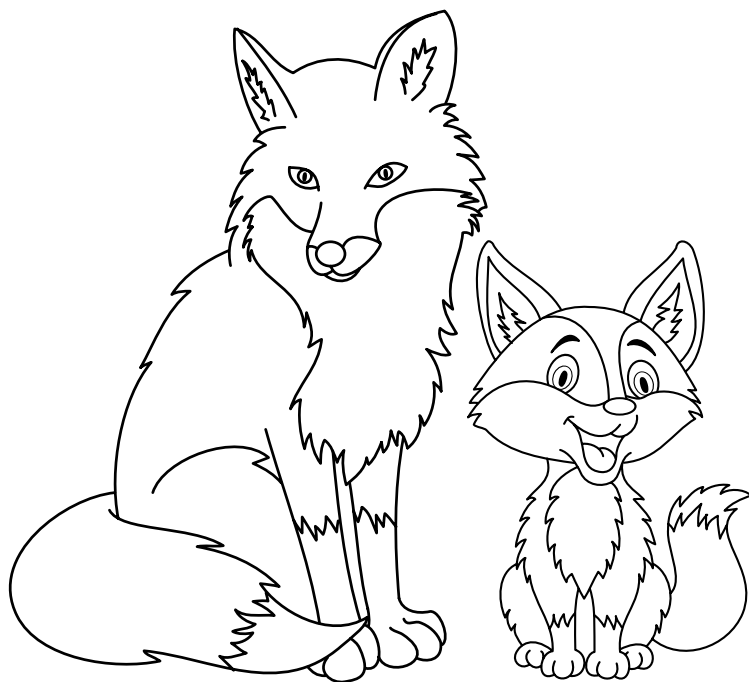

UCZEŃ PRZERÓŚŁ MISTRZA

metoda projektu w edukacji wczesnoszkolnej

RODZINA

scenariusz dla klasy I
szkoły podstawowej

czas realizacji: 16 godzin (około 2 tygodni)

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UZASADNIENIE REALIZACJI PROJEKTU

Słowo rodzina zazwyczaj kojarzy się z ciepłą, przyjazną atmosferą. Życie w rodzinie powinno być oparte na zasadach gwarantujących ciepłą atmosferę, miłości i przyjaźni. Jest to niezwykle ważne, ponieważ olbrzymią rolę w kształtowaniu charakteru dziecka i jego wychowaniu odgrywają dom i rodzina.

Rodzina jest najważniejszym dla dziecka środowiskiem wychowawczym. To w niej kształtują się normy moralne dziecka. Rodzina wpływa na rozwój osobowości dziecka, kształtuje jego wartości i postawy. Kontakt z mamą, tatą, rodzeństwem i dziadkami jest dla dziecka źródłem wzorców zachowań przenoszonych na inne środowiska, w których funkcjonuje. Na proces kształtowania tożsamości dziecka bardzo duży wpływ ma jego rodzina.

CELE PROJEKTU:

- Wiemy dlaczego rodzina jest najważniejsza w życiu człowieka.
- Potrafimy nazwać członków rodziny.
- Znamy sposoby wspólnego spędzania czasu z rodziną.
- Znamy i pielęgnujemy rodzinne tradycje i zwyczaje.
- Rozumiemy konieczność podziału obowiązków w rodzinie.
- Uczymy się korzystać z różnych źródeł informacji.
- Uczymy się planowania pracy.
- Rozwijamy umiejętność pracy w zespole.
- Uczymy się samooceny.
- Wykonamy „drzewo genealogiczne”.
- Zorganizujemy „Dzień Rodziny”.

GŁÓWNE KOMPETENCJE KLUCZOWE ZGODNE Z ZALECENIAMI UNII EUROPEJSKIEJ ROZWIJANE PODCZAS REALIZACJI PROJEKTU

- umiejętność zdobywania informacji;
- umiejętność uczenia się: współpraca w grupie, umiejętność planowania; umiejętność dokonywania adekwatnej samooceny;
- umiejętność nazywania związków i koligacji rodzinnych;
- umiejętność organizacji spotkania integrującego rodziny;
- umiejętność pielęgnowania tradycji rodzinnych.

REALIZOWANE TREŚCI KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO PODSTAWY PROGRAMOWEJ DLA I ETAPU EDUKACYJNEGO

Edukacja polonistyczna. Uczeń:

- korzysta z informacji: uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji;
- zaproszenie: zna formy użytkowe.

Edukacja muzyczna. Uczeń:

- zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej: śpiewa proste melodie, piosenki z repertuaru dziecięcego.

Edukacja plastyczna. Uczeń:

- podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne).

Edukacja społeczna. Uczeń:

- zna podstawowe relacje między najbliższymi; podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia; identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami.

Edukacja matematyczna. Uczeń:

- klasyfikuje obiekty i tworzy proste serie.

Zajęcia komputerowe. Uczeń:

- wyszukuje informacje i korzysta z nich: dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej, nawiguje po stronach w określonym zakresie;
- posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania; korzysta z opcji w programach.

Zajęcia techniczne. Uczeń:

- realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu: przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia;
- rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna. Uczeń:

- bierze udział w zabawach, mini grach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego;
- wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości.

PRODUKTY KOŃCOWE PROJEKTU

- Wykonanie „drzewa genealogicznego” rodziny i klasy.
- Spotkanie integrujące rodziny uczniów (tworzenie klasowej tradycji).

MATERIAŁY WSPOMAGAJĄCE

- Zestaw zasobów nr 3 (Rodzina) na tablicę multimedialną, do wykorzystania w czasie wybranym przez nauczyciela.
- Karty pracy nr 1 - 8.

TABLICA MULTIMEDIALNA

FILM 1: Rodzinne popołudnie.

FILM 2: Album rodzinny.

KRZYŻÓWKA: Nazywamy członków rodziny.

GRA: Tworzymy podobizny rodziców.

ANGIELSKI: Poznajemy nowe słowa.

PAMIĘĆ: Ćwiczymy spostrzegawczość i koncentrację.

POLICZ: Dodajemy.

KARAOKE: Śpiewamy piosenkę „Familijny Blues”.

PROPONOWANY PRZEBIEG DZIAŁAŃ

ETAP PROJEKTU	SUGEROWANE DZIAŁANIA	CZAS
I Wybór zagadnienia i określenie celów projektu	rozpoczęcie pracy i wykonanie mapy skojarzeń	1 godz.
	prezentacja przysłów o rodzinie	1 godz.
	omówienie sposobów wspólnego spędzania czasu	1 godz.
	wykonanie prac i plakatu „Rodzinne popołudnie”	2 godz.
	ustalenie harmonogramu prac	1 godz.
II Realizacja projektu	prezentacja „drzew rodziny”	1 godz.
	gra „rodzinne skojarzenia”	1 godz.
	wykonanie „Klasowego drzewa”	2 godz.
	nauka piosenki „Familiijny Blues”	1 godz.
	podział rodzinnych obowiązków	1 godz.
	wykonanie zaproszeń	1 godz.
III Prezentacja projektu	„Dzień Rodziny”	2 godz.
IV Ocena projektu i ewaluacja	ocena działań	1 godz.
RAZEM		16 godzin
UWAGI	<p style="text-align: center;">***</p> <p style="text-align: center;">gwiazdki sugerują podział na dni</p>	

SCENARIUSZ 1.

WYBÓR ZAGADNIENIA I OKREŚLENIE CELÓW PROJEKTU

- Zainteresowanie dzieci tematem, rozbudzenie ich ciekawości.
- Ustalenie warunków pracy metodą projektu.

PRZEBIEG DZIAŁAŃ:

- 1. Wstęp.** Nauczyciel wchodzi do klasy i mówi, że dziś zaczynamy pracę nad kolejnym projektem (nie mówi tematu). Dzieli dzieci na cztery grupy:
 - Każda grupa otrzymuje jedno zadanie, które wykonuje wspólnie. Hasłami zadań są nazwy członków rodziny (przykłady pod scenariuszem).
 - Grupy kolejno prezentują hasło i wyjaśniają jego znaczenie.

- 2. Wykonanie mapy skojarzeń „Rodzina”.** Nauczyciel wykonuje mapę z dziećmi, pisząc na tablicy, ustalając wspólnie skojarzenia.

- Nauczyciel informuje dzieci o efekcie projektu, np.:

Zrobimy dziwne drzewo. Drzewo, na które „wejdą” wszyscy członkowie waszych rodzin. Urządzimy też spotkanie pełne ciekawych i śmiesznych zadań dla waszych rodziców i dla Was.

- 3. Ustalenie tytułu i celów projektu.** Nauczyciel pyta dlaczego rodzina jest ważna dla każdego człowieka? Razem z dziećmi ustala temat projektu. Spośród propozycji dzieci, w drodze głosowania, wybierany jest jeden temat.

- Nauczyciel ustala z dziećmi powody, dla których warto zajmować się tym tematem.
- Przepustka – poszukaj i naucz się na pamięć jednego przysłowia, powiedzenia o rodzinie.

- 4. Przysłowia.** Dzieci recytują powiedzenia i przysłowie o rodzinie, których nauczyły się w domu.

- 5. Wspólne spędzanie czasu.** Dziś będziemy rozmawiać o tym, jak można spędzać czas z rodziną. Prezentacja i omówienie filmu „Rodzinne popołudnie”.

Nauczyciel prosi, by dzieci powiedziały, jakie sposoby spędzania czasu z rodziną udało im się zapamiętać z filmu. Pyta, jak one spędzają czas z rodziną? Pyta również o tradycje i zwyczaje pielęgnowane w rodzinach (można nawiązać do tematu świąt).

- Dzieci wykonują rysunek na ten temat – KARTA PRACY NR 1- rysunek

- 6. Plakat.** Z rysunków dzieci wykonujemy plakat „Rodzinne popołudnie” (naklejamy prace na papier lub skleamy je ze sobą).

- 7. Nauczyciel wspólnie z dziećmi ustala harmonogram prac** na najbliższe tygodnie:

- *Wykonamy drzewo rodzinne, do którego będzie potrzebna duża gałąź (ok. 1m, rozłożysta). Zaproponuj*

rodzicom spacer w miejsce, gdzie można znaleźć taką gałąź.

- *Zorganizujemy spotkanie rodzinne, do którego musimy się specjalnie przygotować.*
- *Nauczymy się piosenki „Familijny blues”.*
- *Poznamy, jak Polacy nazywają członków swoich rodzin.*
- *Dowiemy się jakie obowiązki mają członkowie rodziny i jak je sprawiedliwie się nimi podzielić.*

Przepustka – zadanie do wspólnego wykonania z rodzicami:

- Przynieść gałąź.
- KARTA PRACY NR 2 – drzewo genealogiczne.

REFLEKSJA NAUCZYCIELA:

- Rodzina jest ważna w życiu każdego człowieka – dlaczego?
- Przed nami wiele ciekawych zadań. Liczę jak zwykle na waszą pomysłowość.
- Dlaczego poznajemy nazwy członków rodzin? W jakich sytuacjach będzie nam to potrzebne?
- Co możemy zrobić, aby spotkanie naszych rodzin było ciekawe i radosne?

SCENARIUSZ 2

REALIZACJA PROJEKTU

- Przeprowadzenie działań zgodnie ze wspólnymi ustaleniami dzieci i nauczyciela.

PRZEBIEG DZIAŁAŃ:

- 1. Prezentacja drzew genealogicznych (kart pracy).** Dzieci prezentują swoje drzewa – wymieniają członków rodziny. Należy wprowadzić pojęcia: bliscy krewni i dalecy krewni.
 - Prezentacja i omówienie filmu „Album Rodzinny”.
- 2. Gra: skojarzenia rodzinne.** Dzieci stoją w kręgu nauczyciel rzuca piłkę do dziecka i mówi jakieś słowo, (np.: telefon, samochód, książka, muzyka, ciasto, kuchnia, rower itd.) dziecko podaje nazwę, z którym członkiem rodziny kojarzy to słowo. Słowa mogą się powtarzać, bo dzieci będą je kojarzyły z różnymi osobami.
- 3. Wykonanie nietypowego „drzewa”.** Do przyniesionych gałęzi dzieci doczepiają kolorowe listki (KARTA PRACY NR 3), na których znajdują się członkowie ich rodzin. Dzieci mogą pisać np.: Cio-cia Ewa, lub rysować te osoby. Członków rodziny na gałęzi umieszczamy wg wieku, tj. najpierw dziadkowie, później rodzice, ciocie i na końcu dziecko. Gałęzie umieszczamy w jednym miejscu np.: w wazonie – tak, by stworzyć jedną wielką „klasową rodzinę”, która składa się z rodzin wszystkich dzieci (sugestia - wazon dobrze jest tak zamaskować, by przypominał pień wielkiego drzewa).
- 4. Nauka piosenki „Familijny blues”** – zestaw zasobów nr 3 - KARAOKE.
- 5. Ustalenie zadania domowego.** Dzieci przyniosą zdjęcia rodziców (mogą być z dzieciństwa) i innych członków rodziny (ważne, by na zdjęciu nie było dziecka).

- 6. Obowiązki w rodzinie.** Nauczyciel prosi dzieci, by wyjaśniły co to jest obowiązek a także by wymieniły jakie obowiązki są w ich rodzinach. Pyta, który obowiązek lubi wykonywać mama, a który tata. Jakiego obowiązku nikt nie lubi, a który zabiera najwięcej czasu itd.

Nauczyciel pyta dzieci, kto w ich rodzinie ma najwięcej obowiązków? Pyta czy możliwe jest takie podzielenie obowiązków, by każdy miał ich tyle samo?

- Zestaw zasobów nr 3 - DOPASUJ.
- KARTA PRACY NR 4 - obowiązki.

sugestia: to samo zadanie warto zrobić z rodzicami na zebraniu, może się okazać, że to oni mają największy problem z podziałem obowiązków.

Warto zwrócić uwagę, że nie wypełnianie swoich obowiązków może prowadzić do kłótni i sporów. Dlatego ważne jest sumienne i terminowe ich wypełnianie. Obowiązków nie trzeba traktować jako „kary”, ale można z nich uczynić sposób na wspólne spędzanie czasu.

7. Zabawa „kto jest z kim?”. Do tablicy przypinamy magnesami zdjęcia przyniesione przez dzieci (pomieszczone). Część z nich może być umieszczona w innych miejscach np. na ławkach, parapecie, meblach. Dzieci chodzą po sali obserwując się nawzajem i oglądając zdjęcia. Ich zadaniem jest szukanie podobieństw między dziećmi, a członkami ich rodzin.

8. Utrwalenie piosenki: „Familiijny blues”.

9. Ustalenie przebiegu spotkania rodzinnego.

Dzieci rozdzielają między siebie obowiązki, które będą pełnić w czasie „Dnia Rodziny”: jedno kieruje gości, jedno jest konferansjerem i prowadzi imprezę. Podają propozycje zabaw i zadań dla zaproszonych członków rodziny. Wybierają najciekawsze spośród nich.

10. Wykonanie zaproszeń – KARTA PRACY NR 6.

REFLEKSJA NAUCZYCIELA:

- Jak wyglądałoby życie w domu, gdyby podział obowiązków był nierówny. Jak podzielone są obowiązki w waszym domu? Może jest coś, co jeszcze mógłbyś wziąć na siebie.
- Kto z naszej klasy jest najbardziej podobny do swoich rodziców?
- Co upodabnia nas do rodziców, jeśli nie jest to podobieństwo fizyczne? Co to jest podobieństwo charakterów?
- Jaki strój będzie odpowiedni na „Dzień Rodziny”?

SCENARIUSZ 3

PREZENTACJA PROJEKTU I OCENA DZIAŁAŃ

- Posumowanie działań projektowych.
- Ocena działań.

PRZEBIEG DZIAŁAŃ:

1. Dzień Rodziny.

Impreza, którą umownie nazywamy „Dniem Rodziny”, jest zwieńczeniem wielogodzinnej pracy nad projektem „Rodzina”. Może być ona początkiem pięknej, klasowej tradycji.

Na umówioną godzinę przychodzą rodzice. Dzieci prowadzą imprezę wg wcześniej ustalonego programu. Chociaż zaproponowane działania mają charakter konkursowy, należy czuwać nad tym, by nie wytworzyła się atmosfera nadmiernej rywalizacji. Działania mają na celu stworzenie okazji do wspólnej zabawy, tworzenia więzi pomiędzy wszystkimi rodzinami w klasie. Drzewo (bukiet z gałązek), które tworzyły dzieci ma być znakiem, że wszystkie rodziny zebrane razem, tworzą jedną, wielką klasową rodzinę. Nie chodzi o to, by jedna rodzina okazała się lepsza od drugiej, ale o to, by dać rodzicom naszych uczniów okazję do poznania się, nawiązania więzi. Warto zatem wyznaczyć tzw. „luźny czas” na wypicie kawy, zjedzenie ciasta upieczonego przez rodziców. Jeśli warunki szkolne na to pozwalają, można przygotować poczęstunek z dziećmi w ramach działań projektowych.

Wydarzenie kończymy wspólnym zaśpiewaniem piosenki Familijny Blues (zestaw ćwiczeń nr 3 - KARAOKE) i wręczeniem gałązek symbolizujących rodziny dzieci.

Propozycje działań w ramach „Dnia Rodziny”:

- Ustawiamy rodzinne drzewo w widocznym miejscu.
- Dzieci stoją za zasłoną w rzędzie – na boso bez skarpetek, w podwiniętych spodniach – zadaniem rodzica jest rozpoznać własne dziecko.
- Dzieci stoją za zasłoną tak, że ich nie widać i pojedynczo mówią zdanie: Jestem uczniem/uczennicą klasy pierwszej. Rodzice muszą rozpoznać głos swojego dziecka.
- Rozdajemy kartki - rodzice mają chwilę, by narysować swoje dziecko (nie podpisują prac) – gotowe prace przypinają do tablicy – zadaniem dzieci jest odnaleźć swój portret .
- Ulubiona potrawa: KARTA PRACY NR 5 w trakcie zajęć dzieci rysują lub zapisują swoją ulubioną potrawę i ulubioną potrawę rodziców. W czasie imprezy to samo robią rodzice. Wygrywa ten, u kogo nie będzie rozbieżności.
- Nagrodami w konkursach mogą być torebki z przyprawami (pieprz, bazylia itd.).
- Zaśpiewanie przez dzieci piosenki „Familijny blues”.

2. **Mapa skojarzeń.** Nauczyciel umieszcza na tablicy mapę skojarzeń wykonaną na początku pracy z projektem. Odczytuje umieszczone na niej hasła, omawia rysunki. Pyta dzieci, czy praca z projektem przyniosła jakieś nowe skojarzenia. Jeśli tak- dopisujemy je do mapy.
 - KARTA PRACY NR 7 - labirynt.
3. **Oceny swoich działań dzieci dokonują przy pomocy tabeli.** Punkty zapisują cyfrą lub stawiają liczbę kropek.
 - KARTA PRACY NR 8

DZIAŁANIA	PUNKTY OD 1 DO 3
Praca w grupach.	
Wykonanie mapy skojarzeń.	
Wykonanie drzewa genealogicznego – praca w domu.	
Piosenka „Familiijny Blues”.	
Wykonanie zaproszeń.	
Impreza: „Dzień Rodziny”.	
Moja niezawodność pracy.	

REFLEKSJA NAUCZYCIELA:

- Jakie pamiętacie przysłowia o rodzinie?
- Jak nazywamy najstarszych członków rodziny?
- Jak wyglądałoby twoje życie, gdybyś nie miał rodziny?
- Dlaczego warto spędzać czas z rodziną?

PRZYKŁADY ZADAŃ DO PRACY W GRUPACH, DLA 5 GRUP

Polecenie: Oblicz. Uporządkuj wyniki od najmniejszego do największego i odczytaj hasło:

A $3+4 =$

C $2+3 =$

C $1+1 =$

I $2+1 =$

I $3+3 =$

O $2+2 =$

Polecenie: Oblicz. Uporządkuj wyniki od najmniejszego do największego i odczytaj hasło:

T $2+3 =$

T $1+2 =$

A $1+3 =$

A $2+4 =$

Polecenie: Oblicz. Uporządkuj wyniki od najmniejszego do największego i odczytaj hasło:

M $2+3 =$

M $1+2 =$

A $1+3 =$

A $2+4 =$

Polecenie: Oblicz. Uporządkuj wyniki od najmniejszego do największego i odczytaj hasło:

K $3+4 =$

W $2+1 =$

J $3+2 =$

E $2+4 =$

U $2+2 =$

Polecenie: Oblicz. Uporządkuj wyniki od najmniejszego do największego i odczytaj hasło:

A $2+4 =$

J $2+2 =$